

Решение № 15844 от 18 декември 2018 г. по административно дело № 6218 от 2018 г.**ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
РЕШЕНИЕ № 15844 от 18 декември 2018 г.
по административно дело № 6218 от 2018 г.**

Върховният административен съд на Република България – седмо отделение, в съдебно заседание на двадесет и пети септември две хиляди и осемнадесета година в състав: председател: Иван Раденков, членове: Даниела Мавродијева, Калина Арнаудова, при секретар Анелия Станкова и с участието на прокурора Илиана Стойкова изслуша докладваното от съдията Даниела Мавродијева по адм. дело № 6218/2018 г.

Производството е по реда на чл. 185 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс.

Образувано е по протест на прокурор при Върховната административна прокуратура срещу разпоредбата на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа (Правилника), утвърден с ПМС № 184 от 1958 г., обн., ДВ, бр. 73 от 12.09.1958 г.; изм., бр. 10 от 4.02.1964 г., бр. 77 от 28.09.1976 г., бр. 96 от 7.12.1982 г., бр. 77 от 4.10.1983 г., бр. 103 от 25.12.1990 г.; изм. и доп., бр. 95 от 28.11.2017 г., в сила от 1.03.2018 г.

В протеста са релевираны доводи за незаконосъобразност на оспорените разпоредби поради противоречие на техния текст с чл. 4, ал. 1, 2 и 3 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД), тъй като с подзаконов нормативен акт се създава регистрационен режим, без този режим да е установен със закон. Претендират се съдебни разноски за платена такса за обнародване на „Държавен вестник“.

Ответникът – Министерският съвет на Република България, чрез процесуалния си представител – юрк. Ботева, оспорва протеста с доводи за неоснователност на оспорването и с искане да бъде отхвърлено.

Заинтересованата страна – министърът на външните работи на Република България, чрез своите процесуални представители в съдебно заседание и в писмени бележки оспорва протеста на прокуратурата и моли съдът да го отхвърли като неоснователен.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за основателност на протеста и излага съображения за незаконосъобразност на оспорените разпоредби. Предлага протестът да бъде уважен.

Протестът е допустим – подаден е срещу разпоредби от нормативен административен акт от прокурор при ВАП на основание чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК.

Разгледан по същество, протестът е основателен.

Предмет на оспорване са разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с ПМС № 184 от 1958 г., обн., ДВ, бр. 73 от 12.09.1958 г.; изм., бр. 10 от 4.02.1964 г., бр. 77 от 28.09.1976 г., бр. 96 от 7.12.1982 г., бр. 77 от 4.10.1983 г., бр. 103 от 25.12.1990 г.; изм. и доп., бр. 95 от 28.11.2017 г., в сила от 1.03.2018 г., който е подзаконов нормативен акт по смисъла на чл. 7, ал. 2 от ЗНА и попада в дефиницията на чл. 75, ал. 1 АПК. Разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 са изменени с ПМС № 263 от 24.11.2017 г. и са в сила от 1.03.2018 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от Правилника Министерството на външните работи поддържа списък на физическите лица, които извършват преводи на документи и други книжа от български на чужд език и от чужд на български език на територията на Република България, когато тези документи са легализирани по реда, посочен в глава втора на този Правилник, удостоверени по реда на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове или освободени от изискванията за легализация. Включването на лица в списъка, условията на които следва да отговарят тези лица, както и прилагането по поддържане на списъка се възлагат на Министерството на външните работи. А според ал. 2 при включване на едно лице в списъка по ал. 1 дирекция „Консулски отношения“ на Министерството на външните работи издава потвърждение, съдържащо пореден номер и идентификационни данни, включително ЕГН.

Оспорените разпоредби от Правилника са приети от компетентен орган – МС, с постановление на основание чл. 6, т. 1 ЗНА. При приемането на нормативния акт е спазена процедурата, предвидена в АПК и в ЗНА.

Атакваните разпоредби от Правилника обаче не съответстват на законовите разпоредби на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника противоречат на чл. 4, ал. 1 и 2 от ЗОАРАКСД.

Съгласно чл. 4, ал. 1 ЗОАРАКСД лицензионен и регистрационен режим за извършване на стопанска дейност, както и изискване за издаване на разрешение и удостоверение или за даване на уведомление за извършване на отделна сделка или действие, се установяват само със закон.

Според ал. 2 на същата разпоредба всички изисквания, необходими за започването и за осъществяването на дадена стопанска дейност, както и за извършването на отделна сделка или действие, се уреждат със закон.

По силата на ал. 3 с подзаконов нормативен акт, посочен в закон, могат да се конкретизират изискванията по ал. 2, като се осигури спазването на чл. 3, ал. 3.

С въвеждането на изискването в чл. 18, ал. 1 от Правилника да се поддържа списък на физическите лица, които извършват преводи на документи и други книжа от български на чужд език и от чужд на български език на територията на Република България, когато тези документи са легализирани по реда на глава втора от Правилника, удостоверени по реда на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове или освободени от изискванията за легализация, се нарушава чл. 4, ал. 1 и 2 ЗОАРАКСД, тъй като с подзаконов нормативен акт, какъвто е Правилникът, се установява регистрационен режим.

Съгласно § 1 от допълнителните разпоредби на ЗОАРАКСД „стопанска дейност“ е дейността, извършвана като търговец, дейността на лицата по чл. 2 от Търговския закон, както и всяка друга дейност, осъществявана с цел печалба. Преводът на документите, изброени в чл. 18, ал. 1 ПЛЗПДДК, е услуга, извършена с личен труд от преводачи срещу заплащане, с цел печалба и е стопанска дейност по смисъла на § 1 от ДРЗОАРАКСД. Поради това изискването лицата, които извършват превод на документите, посочени в чл. 18, ал. 1 от Правилника, да са включени в специален списък, поддържан от МВНР, по същество е изискване за регистрация за извършване на стопанска дейност. Това съгласно чл. 4, ал. 1 ЗОАРАКСД следва да е установено със закон. Разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от Правилника противоречи и на чл. 4, ал. 2 ЗОАРАКСД, тъй като оправомощава МВНР да определя условията, на които следва да отговарят лицата, за да бъдат включени в списъка, които условия предвид чл. 4, ал. 2 от ЗОАРАКСД следва да са определени в закон. С чл. 18, ал. 1 от Правилника се нарушава и чл. 4, ал. 3 на ЗОАРАКСД, тъй като не съществува закон, предвиждащ с подзаконов акт, какъвто е Правилникът, да се конкретизират изискванията за извършване на стопанска дейност – превод на документите, изброени в чл. 18, ал. 1 ПЛЗПДДК. Това, че разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника установяват регистрационен режим, е видно и от чл. 21а, ал. 1 от Правилника, съгласно която разпоредба чуждестранен документ, преведен на български език по реда на Правилника на територията на Република България, когато е предназначен за ползване в Република България, следва да бъде с нотариално удостоверен в Република България подпис на преводача. Преводачът е длъжен при удостоверение на подписа да представи пред нотариуса и документа по чл. 18, ал. 2 от ПЛЗПДДК. Следователно, без да е вписан в списъка по чл. 18, ал. 1 и без да притежава документа по чл. 18, ал. 2 от Правилника, преводачът не може да извършва стопанска дейност – превод с цел печалба на документите, посочени в чл. 18, ал. 1 от Правилника, тъй като не би могъл да удостовери нотариално подписа си в извършения от него превод. Същевременно, без да е изпълнено изискването за нотариално удостоверение на подписа на преводача, преведеният чуждестранен документ не би могъл да се използва в Република България – чл. 21а, ал. 1 от Правилника.

От изложеното дотук следва извод, че оспорените от прокуратурата разпоредби на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника създават регистрационен режим за извършване на стопанска дейност – превод на документи, без този регистрационен режим да е установен със закон, предвид изискванията на чл. 4 ЗОАРАКСД.

Предвид горното разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с ПМС № 184 от 1958 г., обн., ДВ, бр. 73 от 12.09.1958 г.; изм., бр. 10 от 4.02.1964 г., бр. 77 от 28.09.1976 г., бр. 96 от 7.12.1982 г., бр. 77 от 4.10.1983 г., бр. 103 от 25.12.1990 г.; изм. и доп., бр. 95 от 28.11.2017 г., в сила от 1.03.2018 г., следва да бъдат отменени като противоречащи на чл. 4, ал. 1, 2 и 3 на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

При този изход на спора искането на прокуратурата за присъждане на разноски по настоящото дело е основателно и следва да бъде уважено, с оглед на което Министерският съвет следва да бъде осъден да заплати на Прокуратурата на Република България съдебни разноски в размер 20 лв. – платена такса за обнародване в „Държавен вестник“.

Така мотивиран и на основание чл. 193, ал. 1, пр. 2 АПК, Върховният административен съд, седмо отделение,

РЕШИ:

Отменя разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с ПМС № 184 от 1958 г., обн., ДВ, бр. 73 от 12.09.1958 г.; изм., бр. 10 от 4.02.1964 г., бр. 77 от 28.09.1976 г., бр. 96 от 7.12.1982 г., бр. 77 от 4.10.1983 г., бр. 103 от 25.12.1990 г.; изм. и доп., бр. 95 от 28.11.2017 г., в сила от 1.03.2018 г.

Осъжда Министерския съвет на Република България да заплати на Прокуратурата на Република България сумата от 20 (двадесет) лв. – платена такса за обнародване в „Държавен вестник“.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред петчленен състав на Върховния административен съд.

Председател: **Георги Чолаков**

3648